

TA'LIM SIFATINI OSHIRISHDA PEDAGOGIK MAHORATNI O'RNI

Kadirova Nilufar

ADU akademik litseyi ingliz tili fani o'qituvchisi.

Annotatsiya: *Ushbu maqolada, ta'lim sifatini oshirishda pedagogik mahoratni o'rni haqida fikr va mulohazalar yuritiladi. Ta'lim insoniyat taraqqiyoti va dunyo taraqqiyotining poydevoridir. U shaxslarni shaxsiy o'sish va jamiyat taraqqiyoti uchun zarur bo'lgan bilim, ko'nikma va qadriyatlar bilan qurollantiradi. Biroq, ta'lim sifati butun dunyoda turlicha bo'lib, unga ta'sir qiluvchi muhim omillardan biri bu pedagogik mahoratning samaradorligidir. Pedagogika, o'qitish san'ati va fani o'quv tajribasi va natijalarini shakllantirishda hal qiluvchi rol o'ynaydi.*

Kalit so'zlar: *Pedagogik mahorat, ta'lim sifati, pedagogik omillar, o'quvchilarni qiziqtirish, inklyuziv amaliyotlar, zamonaviy texnologiyalar, o'quvchini rag'batlantirish.*

Pedagogik ko'nikmalar o'quv jarayonini osonlashtirish uchun o'qituvchilar foydalanadigan bir qator kompetensiyalarni o'z ichiga oladi. Bu ko'nikmalar sinfni boshqarish, o'qitishni loyihalash, baholash usullari va o'quvchilarning turli ehtiyojlarini qondirish uchun o'qitish usullarini moslash qobiliyatini o'z ichiga oladi. Samarali pedagogik mahorat o'quvchilarni jalb qilish, tanqidiy fikrlashni rivojlantirish va ijobiy ta'lim muhitini yaratish uchun zarurdir. Pedagogik mahoratning asosiy rollaridan biri o'quvchilarni qiziqtirish va rag'batlantirishdir. Malakali o'qituvchilar darslarni qiziqarli va mazmunli o'tkazib, o'quvchilar e'tiborini o'ziga qaratib, ularda qiziqish uyg'ota oladi. O'quvchilar mashg'ulotlarda faol ishtirok etishlari, savollar berishlari va ma'lumotlarni saqlab qolishlari mumkin bo'ladi.

Har bir o'quvchi o'ziga xos, o'rganish uslublari, qobiliyatlari va kelib chiqishi turlicha. Samarali pedagogik mahorat pedagoglarga o'z o'qitish usullarini o'quvchilarning individual ehtiyojlarini qondirishga moslashtirish imkonini beradi. Differentsial ta'lim,

shaxsiylashtirilgan o'quv rejalari yoki inklyuziv o'qitish strategiyalari orqali bo'ladimi, malakali o'qituvchilar hech bir o'quvchining ortda qolmasligini ta'minlaydi.

Aniq va samarali muloqot yaxshi o'qitishning asosidir. Pedagogik mahorat murakkab fikrlarni sodda va tushunarli tarzda yetkazish qobiliyatini o'z ichiga oladi. Bu ko'nikma nafaqat tushunishga yordam beradi, balki o'qituvchi va o'quvchi kuchli munosabatlarini o'rnatishga yordam beradi, qo'llab-quvvatlovchi o'quv muhitini yaratadi.

Pedagogik omillar ta'lim sifatini shakllantirishda hal qiluvchi ahamiyatga ega. Samarali o'qitish usullarini, o'quv dasturlarini ishlab chiqishni, baholashni, inklyuziv amaliyotlarni, texnologiya integratsiyasini va ijobiy o'qituvchi va o'quvchi munosabatlarini birinchi o'ringa qo'yadigan o'qituvchilar o'quvchilarning rivojlanishi va o'zlarining to'liq salohiyatini ro'yobga chiqarishlari uchun muhit yaratadi. Ta'lim landshafti rivojlanishda davom etar ekan, ushbu pedagogik omillarni tushunish va qo'llash butun dunyo bo'ylab yoshlarga yuqori sifatli va tegishli ta'lim berishning kaliti bo'ladi. Pedagogik amaliyotni doimiy ravishda takomillashtirish va takomillashtirish orqali biz ta'lim shaxsiy va jamiyat taraqqiyoti uchun kuchli kuch bo'lib qolishini ta'minlashimiz mumkin.

O'quvchilarning muvaffaqiyatini baholash va o'z vaqtida konstruktiv fikr-mulohazalarni taqdim etish pedagogik mahoratning muhim jihati hisoblanadi. Samarali baholash usullari o'qituvchilarga ularning o'qitish strategiyalari ishlayotganligini aniqlashga yordam beradi va o'quvchilar qo'shimcha yordamga muhtoj bo'lishi mumkin bo'lgan sohalarni aniqlashga yordam beradi.

Intizom va ijobiy sinf muhitini saqlash samarali o'qitish uchun zarurdir. Malakali o'qituvchilar qoidalar va tartiblarni qanday o'rnatish va amalga oshirishni bilishadi, shu bilan birga o'quvchilar o'zlarini xavfsiz his qiladigan mehmondo'st maydonni yaratadilar.

Pedagoglarning eng so'nggi pedagogik yo'nalishlar va tadqiqotlardan xabardor bo'lib turishi uchun uzluksiz malaka oshirish zarur. Trening va seminarlar o'qituvchilarga o'z mahoratini oshirish, innovatsion o'qitish usullarini o'rganish va tengdoshlari bilan fikr almashish imkonini beradi.

Zamonaviy dunyoda texnologiyani ta'limga integratsiyalash tobora muhim ahamiyat kasb etmoqda. Pedagogik omillarga o'qitish va o'qitishni yaxshilash uchun texnologiyadan mohirona foydalanish kiradi. O'qituvchilar darslarni yanada qiziqarli va interaktiv qilish uchun multimedia taqdimotlari, onlayn resurslar va ta'lim dasturlaridan foydalanishlari mumkin. Inklyuziv pedagogika ta'lim sifatini oshirishning hal qiluvchi omilidir. Inklyuziv amaliyotlar har bir o'quvchi ta'lim olishda teng imkoniyatlarga ega bo'lishini va akademik rivojlanish imkoniyatini ta'minlaydi.

Pedagogik omillar o'quv dasturini loyihalashda ham qo'llaniladi, bu esa o'quv maqsadlari va materiallarining yaxshi tuzilgan va birlashtirilgan majmuasini yaratishni o'z ichiga oladi. O'ylangan tarzda ishlab chiqilgan o'quv dasturi asosiy tushunchalarni qamrab olishini va o'rganish jarayoni mantiqiy va mazmunli bo'lishini ta'minlaydi. Yaxshi tuzilgan o'quv dasturi ta'lim standartlari va maqsadlariga mos keladi, bu esa o'quvchilarning har tomonlama va tegishli ta'lim olishini ta'minlaydi.

Pedagogikaning asosini o'qitish usullari tashkil etadi. Samarali o'qituvchilar turli xil ta'lim uslublari va afzalliklariga mos keladigan turli xil ta'lim strategiyalaridan foydalanadilar. Bu usullar an'anaviy ma'ruzalardan tortib amaliy mashg'ulotlar, guruhlarda muhokamalar va texnologiya asosida o'qitishgacha bo'lishi mumkin. Tegishli o'qitish usullarini tanlash va amalga oshirish qobiliyati o'quvchilarni jalb qilish va mavzu bo'yicha tushunchalarini oshirish uchun juda muhimdir.

Ta'lim o'quvchilar va jamiyatning doimiy o'zgaruvchan ehtiyojlarini qondirish uchun doimiy ravishda rivojlanib boradigan dinamik sohadir. Ta'lim sifatiga turli omillar ta'sir etsa, pedagogik omillar asosiy o'rinni egallaydi. Pedagogika, o'qitish san'ati va fani o'quvchilarning qanday o'rganishi va ular olgan ta'lim sifatiga chuqur ta'sir ko'rsatadigan ko'plab omillarni o'z ichiga oladi.

Xulosa. Ta'lim sifatini oshirishda pedagogik mahoratning o'rni beqiyos. Malakali o'qituvchilar o'rganishga bo'lgan ishtiyoqni yoqish, o'quvchilarning turli ehtiyojlarini qondirish va tarbiyalanuvchi va samarali o'quv muhitini yaratish qudratiga ega. Pedagogik mahoratni rivojlantirish va e'tirof etishga sarmoya kiritish ta'lim shaxsiy va jamiyat

rivojlanishi uchun kuchli vosita bo'lib qolishini ta'minlash uchun juda muhimdir. Kelajakka nazar tashlar ekanmiz, pedagogik mahoratning uzluksiz yuksalishi doimo o'zgaruvchan dunyoda o'quvchilarning o'zgaruvchan ehtiyojlarini qondirishda hal qiluvchi ahamiyatga ega bo'ladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Asqar Zunnunov. O'zbek pedagogikasi tarixi. «O'qituvchi»,2019. 271 b.
2. Ochilov M., Muallim - qalb me'mori. «O'qituvchi», 2001.
3. Asqar Zunnunov. Pedagogika nazariyasi. «Aloqachi»,2016.- 163 b.
4. Mahmudov M. Komil inson shaxsi va ijtimoiy tajriba. Pedagogik mahorat, 2002 , 4-son, 6-10-b .
5. O.Hasanboyeva. G.SHomaribxodjayeva. Tarbiyaviy ishlarni tashkil etish metodikasi. -2015.87-bet